

Warszawa, dnia 12.10.2017r.

MINISTER ŚRODOWISKA

2017-10-16
RPW/56955/2017 P

DP-WL.0231.926.2017.AK

Pan
Jarosław Gowin
Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 września 2017 r., znak DLP.ZLS.1201.24.2017, dotyczące projektu ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (UA32) oraz projektu ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (UA33), przedstawiam następujące stanowisko.

I. Stanowisko wobec projektu ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

1. Mając na uwadze, że przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce przewidują uchYLENIE w całości ustawy o zasadach finansowania nauki, zauważam, że będzie to skutkowało wyeliminowaniem instytucji dotacji na działalność statutową instytutów badawczych. Powyższe budzi sprzeciw, szczególnie, że projektowana ustawa - Prawo o szkolnictwie wyższym, która ma częściowo zastąpić uchylaną ustawę o zasadach finansowania nauki, nie przewiduje podtrzymania dotacji na działalność statutową.

2. Odnośnie do art. 45 pkt 2 projektu, w którym zmieniane jest brzmienie art. 33h ustawy - Prawo atomowe, wskazuję, że obecnie procedowana jest ustawa dokonująca gruntownej zmiany ustawy - Prawo atomowe. Ustawa ta nadaje nowe brzmienie rozdziałowi 3a - Stosowanie promieniowania jonizującego w celach medycznych, co m.in. oznacza, iż w ustawie - Prawo atomowe nie przewiduje się art. 33h w brzmieniu obecnie obowiązującym. Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo atomowe został uzgodniony międzyresortowo, natomiast w dniu 6 lipca 2017 r. Stały Komitet Rady Ministrów przyjął i rekomendował przedmiotowy projekt ustawy Radzie Ministrów. Z uwagi na powyższe można założyć, iż ustawa o zmianie ustawy - Prawo atomowe wejdzie w życie wcześniej niż ustawa - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Pozostawienie przepisu art. 45 pkt 2 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce może wprowadzić niepotrzebne komplikacje i w rezultacie doprowadzić do stanu, w którym ustawa, której zasadniczym celem jest modyfikacja terminologii opisującej system szkolnictwa wyższego i nauki wprowadzi zmiany merytoryczne w ustawie – Prawo atomowe naruszające jej spójność i kompleksowość regulacji. Proponuję zatem pominięcie tego przepisu w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz nienowelizowanie art. 33h ustawy - Prawo atomowe.

3. Odnośnie do art. 58 projektu, wprowadzającego zmiany brzmienia art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, należy wskazać, że ww. ustawa obowiązuje do dnia 31 grudnia 2017 r. Stosownie do postanowień art. 573 nowej ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566) dotychczasowa ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne utraci moc

i z dniem 1 stycznia 2018 r. wejdzie w życie ustawa z lipca 2017 r. Mając na uwadze powyższe, a także postanowienia art. 318 projektu ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym, określającego datę wejścia w życie tego aktu na dzień 1 października 2018 r. nie wydaje się zasadne umieszczenie w jej treści zmiany art. 58, bowiem w tej dacie ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne nie będzie już obowiązywała. Proponuję zatem usunąć w projekcie art. 58, w proponowaną zmianę wprowadzić do art. 156, dzieląc go na dwa ustępy. Zmiana zaproponowana w art. 58 jest aktualna również w stosunku do nowej ustawy - Prawo wodne i powinna dotyczyć art. 387 ust. 6 tej ustawy.

4. Odnośnie do art. 112 projektu ustawy, tj. zmiany w ustawie o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych, należy zauważyć, że w pkt 7 art. 24 ust. 4 ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji proponuje się zastąpienie przedstawiciela ministra właściwego do spraw nauki przedstawicielem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Obecnie, zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej (art. 5 pkt 13 i 21 oraz art. 18 i 26), nauka i szkolnictwo wyższe to dwa różne działy administracji rządowej, które mogą być zarządzane przez dwóch różnych ministrów. Projekt ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym w art. 35 przewiduje uchylenie art. 18 ustawy o działach administracji rządowej, który zawiera opis zakresu spraw działu „nauka” oraz rozszerzenie art. 26 (szkolnictwo wyższe) o sprawy z zakresu nauki. Zauważyć jednak należy, że w art. 5 będącym spisem działów administracji rządowej, nie uchyla się pkt 13, wskazującego, że dział „nauka” jest jednym z nich. W celu uniknięcia wątpliwości, że członek Rady Konsultacyjnej, o którym mowa w art. 24 ust. 4 pkt 7, jest przedstawicielem tylko jednego ministra, proponuję uchylenie pkt 13 w art. 5 ustawy o działach administracji rządowej oraz zastąpienie w pkt 21 działu „szkolnictwo wyższe” działem „szkolnictwo wyższe i nauka”. Ponadto wątpliwości budzi, czy usunięcie z art. 40 ust. 10 ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji odwołania do przepisów wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki nie powinno być zastąpione odwołaniem do art. 5 ust. 4 pkt 1 projektowanej ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, stanowiącego jego odpowiednik.

5. Odnośnie do art. 118 projektu, dotyczącego zmian w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, należy zauważyć, że uchylenie pkt 2 w art. 13 ust. 2 tej ustawy spowoduje, że rada naukowa w spółce handlowej powstałej w wyniku przekształcenia instytutu, która kontynuuje dotychczasową działalność, nie będzie już miała w zakresie swoich spraw przeprowadzania przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie tytułu naukowego w zakresie posiadanych uprawnień. Wątpliwość budzi zatem, jakie jest *ratio legis* uchylenia pkt 2 w art. 13 ust. 2, a także, czy powyższa zmiana (a jeżeli tak, to w jaki sposób) ma służyć znacznemu ograniczeniu problemów związanych z przewodami doktorskimi i studiami doktoranckimi, o których mowa w uzasadnieniu projektu ustawy.

6. W związku ze zmianami w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, których dotyczy art. 126 pkt 3 projektu, należy zauważyć, że art. 163 ust. 8 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze został uchylony ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o instytutach badawczych oraz ustawy - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2017 r. poz. 202), która weszła w życie 16 lutego 2017 r. W związku z tym proponuję wykreślenie pkt 3 w art. 126 projektu ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o szkolnictwie wyższym.

7. Odnośnie do zmian w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, zawartych w art. 156 projektu, uprzejmie informuję, że mając na uwadze charakter oraz zakres właściwości Państwowej Rady Gospodarki Wodnej, zaproponowana zmiana art. 363 ust. 3 i 4 tej ustawy, przewidująca szeroki zakresu podmiotów, które będą mogły proponować kandydatów do Rady, nie znajduje uzasadnienia. Proponuję zatem nadać następujące brzmienie w art. 363 ust. 3 i 4:

„3. Przewodniczący Państwowej Rady, Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Rady oraz

członkowie Państwowej Rady są powoływani przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej spośród kandydatów zgłaszanych przez ogólnopolskie organizacje zrzeszające jednostki samorządu terytorialnego, podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia ... - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. ...), organizacje społeczne, gospodarcze oraz ekologiczne, związane z gospodarką wodną.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej może odwołać Przewodniczącego Państwowej Rady, Zastępców Przewodniczącego Państwowej Rady lub członka Państwowej Rady przed upływem jej kadencji na wniosek jednostki samorządu terytorialnego, podmiotu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia ... - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, lub organizacji, która zgłosiła jego kandydaturę.”

II. Stanowisko wobec projektu ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

1. Zgodnie z proponowanym art. 40 ust. 3 projektu ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki może w drodze rozporządzenia włączyć do uczelni publicznej m.in. instytut badawczy po zasięgnięciu opinii właściwego ministra nadzorującego ten instytut. Wątpliwość budzi, dlaczego opinia ministra nadzorującego instytut badawczy ma być niewiążąca, wobec czego minister do spraw szkolnictwa wyższego i nauki miałby całkowitą swobodę decyzyjną w kwestii włączenia instytutu badawczego do uczelni. Należy także zauważyć, że projektowany art. 40 ust. 6 wskazuje na wstąpienie nowej uczelni publicznej w prawa i obowiązki włączonej do niej innej uczelni publicznej, natomiast sukcesja praw i obowiązków instytutu badawczego (jak również włączonego instytutu PAN) została pominięta.

2. Odnośnie do art. 185 projektu należy stwierdzić, że mając na uwadze poniesienie dodatkowych kosztów, proponuję pozostawienie przy doktoratach dwóch recenzentów, natomiast wyznaczenie trzeciego ewentualnego recenzenta w przypadku jednej recenzji negatywnej. Proponuję w związku z tym nadać następujące brzmienie w art. 185 ust. 2 i 3:

„2. W postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora wyznacza się 2 recenzentów wskazanych przez podmiot doktoryzujący spośród osób spoza tego podmiotu oraz spoza uczelni, uczelni federacyjnej, instytutu PAN, instytutu badawczego albo międzynarodowego instytutu, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora.

3. Recenzenci, w terminie 3 miesięcy od dnia ich wyznaczenia, sporządzają recenzje rozprawy doktorskiej. W przypadku jednej recenzji negatywnej wyznacza się trzeciego recenzenta.”

3. W związku z regulacją zawartą w art. 214 ust. 1 pkt 3 projektu wątpliwość budzi kwestia „istotnej aktywności naukowej realizowanej w innej jednostce”. Powyższe oznacza bowiem zatrudnienie w innej jednostce do prowadzenia badań, a to stoi w sprzeczności z umową o zakazie konkurencji wymaganą ustawą o instytutach badawczych. Wydaje się więc, że pkt 3 powinien być usunięty z projektu.

4. Odnośnie do art. 214 ust. 4 pkt 2 projektu należy stwierdzić, że kierownik projektu nie musi być kierownikiem zespołu badawczego w projekcie. Warto więc rozważyć i uwzględnić przypadek udziału w projektach w roli wykonawcy bądź członka zespołu badawczego. Proponuję w związku z tym nadać następujące brzmienie w art. 214 ust. 4 pkt 2:

„2) jako kierownik projektu lub zespołu badawczego zrealizowała projekt finansowany w ramach konkursu grantowego o uznanej renomie międzynarodowej określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 i uzyskała rozliczenie tego projektu.”

5. Odnośnie do art. 222 projektu podkreślenia wymaga, że uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego mają jednostki kat A i A+. Jednakże projektowana zmiana przewiduje, że decyzję o uznaniu równoważności uprawnień miałby rektor lub dyrektor jakiejkolwiek jednostki naukowej, nawet kat. C. Proponuję zatem ust. 2 w art. 222 nadać następujące brzmienie:

„2. Decyzję w sprawie nabycia uprawnień wydaje w stosunku do osoby zatrudnionej w:

1) uczelni – rektor;

- 2) uczelni federacyjnej – organ tej uczelni wykonujący kompetencje rektora;
- 3) instytucie PAN, instytucie badawczym albo międzynarodowym instytucie – dyrektor tego instytutu, po uzyskaniu pozytywnej opinii rady naukowej.”

6. W przepisie art. 228 projektu proponuję zamienić zaimek „które” na zaimek „który”. Uwaga ma charakter redakcyjny.

7. Odnośnie art. 258 projektu wskazuję, że w instytutach badawczych zatrudnia się naukowców z różnych dyscyplin naukowych. Projektowana zmiana art. 258 oznaczałaby, że konieczne byłoby przeprowadzenie ewaluacji w kilku dyscyplinach. Proponuję zatem ust. 3 w art. 258 nadać następujące brzmienie :

„3. Ewaluację przeprowadza się w ramach dziedziny naukowej w podmiocie zatrudniającym według stanu na dzień 1 stycznia roku, w którym przeprowadza się ewaluację, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy co najmniej 12 pracowników na stanowiskach badawczych i badawczo-dydaktycznych prowadzących działalność naukową w danej dziedzinie.”

8. Należy wskazać, że przepisy art. 360 projektu nie są dostosowane do przepisów projektu ustawy o Sieci Badawczej: Łukasiewicz (poprzednio: projekt ustawy o Narodowym Instytucie Technologicznym), w której przewiduje się pozbawienie instytutów badawczych dotacji na realizację wskazanych w ww. przepisie zadań.

Z poważaniem

Złup. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
Główny Konserwator Przyrody

Andrzej Szwecki-Lewandowski

Andrzej Szwecki-Lewandowski